

Hankekuvaus ja Laskennallinen tarveselvitys: Taika-pilotti

Yksikkö: Hallintopalvelut, kehityshankkeet

Laatija: Hankepäälikkö Ulla Tiainen, ylilääkäri Nora Tarvus ja digiasiantuntija Marjo-Riikka Hupponen-Vänskä

Rahoituslaskelma

Siun sote on haettavassa hankkeessa ainoana toteuttajana. Hankeajaksi esitetään 1.1.2026-30.6.2026.

Rahoitusprosessi on jaettu kahteen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa vaadittu Power Point -esitys jätetään rahoittajalle 24.11.2025 klo. 12.00 mennessä. Mikäli Sitra valitsee hankkeen haun seuraavalle kierrokselle, tulee varsinainen hankesuunnitelma jättää 8.12.2025 klo. 12.00 mennessä, ja tämän jälkeen seuraava mahdollinen vaihe ovat haastattelut Sitran kanssa 10-12.12.2025. Mikäli Sitra valitsee rahoittaa hankettamme, tähän liittyvät sopimukset pyritään tekemään joulukuun 2025 lopulla.

Hankkeen budjetti tarkentuu 8.12.2025 mennessä. Rahoituksen hakeminen mahdollistaa pilotoinnin laajemman toteutuksen. Mikäli Sitra ei myönnä rahoitusta, Taika-pilotti toteutetaan kokonaan organisaation omilla resursseilla.

Rahoituksen kuvaus

Rahoitusta haetaan Sitran rahoitushausta, tuotteistettuja tekoälyratkaisuja julkisen sektorin yhteisiin haasteisiin. Tavoitteena on pureutua julkisen sektorin yhteisiin ja toistuviin haasteisiin, jotka jarruttavat tuottavuuden parantamista. Rahoitushakuprosessi on monivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa toimitetaan Power Point -esitys, sen perusteella valitaan 3–5 hakijaa, joilta edellytetään tarkempi hankesuunnitelma ja täydennetty kustannusarvio. Tässä rahoitushaussa Sitra voi myöntää yhteensä noin 300 000 euroa, joka jakautuu 1–3 valitun hankkeen kesken. Myönnettävä rahoitus on max. 300 000 euroa enintään 6 kk toimintajaksolle + optio 6 kk lisäajaksi levittämiseen ja juurruttamiseen. Sitra rahoittaa enintään 50 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista.

Hankkeen kuvaus

Hankeaika 1.1.2026-30.6.2026. Tänä aikana pilotoidaan BeeHealthyn tuottamaa Taika-tekoälysovellusta tuottavuuden parantamiseksi, ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten kirjaamisen helpottamiseksi. Kokeiltava ratkaisu on ollut käytössä rajatuilla käyttäjäryhmillä yksityispuolella, eli ratkaisu on sikäli valmis tekoälytuote, mutta sitä ei ole aiemmin käytetty julkisella sektorilla. Pilotissa kokeillaan Taika-tekoälysovelluksen soveltuvuutta Siun soten eri yksiköissä - mukaan otetaan niin erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon kuin sosiaalipalveluiden henkilöstöä eri ammattiryhmistä, jotta nähdään, soveltuuko ratkaisu helpottamaan julkisen sektorin ammattilaisten kirjaamisesta tulevaa kuormaa sekä parantamaan tuottavuutta.

Pilotoinnin päätteeksi arvioidaan pilotin tuloksia ennalta määriteltyjen mittarien kautta, tulokset on tarkoitus myös raportoida, jotta myös muut organisaatiot voivat hyödyntää löydöksiämme oman tuottavuutensa tehostamisen tukena. Mikäli ratkaisu parantaa tuottavuutta, on ajatuksena pilotin päätteeksi kilpailutus, jossa haetaan pidempiaikaista kirjaamisen tueksi tulevaa tekoälyratkaisua. Viitteitä tämäntyyppisten ratkaisuiden hyödyllisyydestä on kuultu muilta hyvinvointialueilta sekä tunnistettu kansainvälisestä tutkimuskirjallisuudesta.

1. Valmisteleva työvaihe

Pilotin valmisteluvaiheessa rakennetaan edellytykset onnistuneelle toteutukselle ja varmistetaan tietosuojan, eettisten periaatteiden sekä toiminnallisten tavoitteiden täyttyminen.

Keskeiset tehtävät:

- Suunnittelu ja organisointi: Määritellään pilotin kokonaisrakenne, aikataulu, vastuuhenkilöt ja yhteistyötahot.
- Tavoitteiden ja mittareiden määrittely: Laaditaan selkeät tavoitteet (esim. kirjaamisen ajansäästö, työn kuormituksen keventyminen, kirjausten laadun parantuminen) sekä niitä vastaavat mittarit.
- Tietosuoja ja eettiset periaatteet: Laaditaan tietosuojaseloste, tietoturva-arviointi ja tarvittavat sopimukset.
- Työohjeet ja toimintamallit: Kuvataan, miten tekoälytyökalua käytetään, miten tietoja käsitellään ja miten käyttäjät toimivat eri tilanteissa.
- Pilottiyksiköiden valinta ja perehdytys: Valitaan sopivat toimintayksiköt ja käyttäjäryhmät, järjestetään perehdytys työkalun käyttöön sekä pilotin tavoitteisiin ja menetelmiin.
- Käyttöönottoa edeltävä testaus: Suoritetaan tekninen ja toiminnallinen testaus, jolla varmistetaan työkalun sujuva toiminta ja yhteensopivuus järjestelmien kanssa.
- Muu valmistelutyö: Sisältää viestintäsuunnitelman, aikataulutuksen ja käytännön järjestelyt

2. Pilotin toteutusvaihe

Tässä vaiheessa tekoälyavusteinen kirjaustyökalu otetaan käytännön testikäyttöön valituissa yksiköissä.

Keskeiset tehtävät:

- Käyttöönotto ja koulutus: Käyttäjille tarjotaan koulutusta työkalun käytöstä, tavoitteista ja kirjaamiskäytännöistä.
- Tiedotus ja viestintä: Informoidaan henkilöstöä, yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä pilotin etenemisestä.
- Mittaus ja seuranta: Kerätään tietoa työkalun käytöstä, kirjaamiseen kuluva ajasta, työn kuormituksesta ja käyttäjäkokemuksesta ennalta määriteltyjen mittarien avulla.
- Tuen ja palautteen järjestäminen: Käyttäjille tarjotaan tuki- ja palautekanavat ongelmatilanteiden ratkaisemiseksi ja kehitysehdotusten keräämiseksi.
- Tulosten dokumentointi ja raportointi: Tuloksia seurataan ja raportoidaan säännöllisesti ohjausryhmälle ja rahoittajalle.

3. Pilotin tulosten arviointi ja jatkopäätökset

Pilotin päätyttyä arvioidaan sen onnistumista suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja mittareihin.

Keskeiset tehtävät:

- Tulosten analysointi: Arvioidaan tekoälytyökalun vaikutukset kirjaamisen tehokkuuteen, työn kuormitukseen ja kirjausten laatuun.
- Käyttäjäpalautteen käsittely: Kootaan ja analysoidaan käyttäjien kokemukset, haasteet ja kehitysehdotukset.
- Yhteenvetoraportti: Laaditaan raportti, joka sisältää keskeiset havainnot, suositukset ja johtopäätökset.

- Jatkotoimenpiteiden suunnittelu: Päätetään mahdollisesta työkalun laajemmasta käyttöönnotosta tai jatkokehityksestä.

4. Jatkokehitys ja skaalausarviointi

Kun pilotin tulokset on arvioitu, tehdään päätökset jatkosta ja arvioidaan mahdollisuudet laajempaan käyttöönottoon.

Keskeiset tehtävät:

- Tulosten hyödyntäminen: Käytetään pilotista saatuja kokemuksia työkalun ja toimintamallien kehittämiseen.
- Skaalattavuuden arviointi: Selvitetään edellytykset laajemmalle käyttöönnotolle eri yksiköissä tai organisaatioissa.
- Jatkorahoituksen ja yhteistyön suunnittelu: Valmistellaan mahdolliset jatkohankkeet tai pysyvän käytön mallit.
- Viestintä ja levittäminen: Jaetaan pilotin tulokset ja opit alan toimijoille, rahoittajille ja muille sidosryhmille.

Tavoitteena on:

- Vähentää kirjaamiseen käytettävää aikaa, jolloin ammattilaiselle jää vastaanotolla enemmän aikaa asiakkaan kohtaamiseen sekä mahdollisuus vastaanottaa enemmän asiakkaita
- Selvittää, miten hyvin järjestelmä sopii ammattilaisen arkeen
- Varmistaa, että tekoäly tuottaa luotettavaa ja laadukasta sisältöä
- Arvioida, tuottaako työkalu lisäarvoa asiakkaalle, ammattilaiselle ja organisaatiolle
- Tukea muutosjohtamista ja jatkuvaa kehittämistä

Hankkeen tarve

Siun sote teki digitaalisen palvelualustan hankinnan yhdessä Eloisan kanssa 11/2023. Digitaalinen palvelualusta on järjestelmä, joka mahdollistaa organisaatiolla erilaisten palvelujen digitalisoinnin, ammattilaisille erilaisten digitaalisten toiminnallisuuksien käytön työssään ja kansalaisille digitaalisen asioinnin (chat, kiireetön viestintä, videovastaanotto, ryhmävastaanotto, kyselyt, lomakkeet, digipolut). Alustalle tulee jatkuvasti uusia palveluja ja alustalle on kirjautunut tällä hetkellä 45 000 asiakasta. Alustaa käyttäviä ammattilaisia on liki 900. BeeHealthyn toimittamassa digitaalisessa alustassa ei ole ollut toteutettuna kaikkia niitä vaatimuksia, jotka olisivat pitäneet olla valmiina käyttöönottoprojektin aikana, joten aloitettiin neuvottelut reklamaatiokokonaisuudesta. Osana reklamaatiota ohjelmiston toimittaja teki tarjouksen, että rahallisen korvauksen sijaan Siun sote (ja Eloisa) saa mahdollisuuden pilotoida TAIKA-työkalua erikseen sovitulla ehdoilla. Ohjausryhmä hyväksyi tämän 11/24.

Kirjaamiseen käytetään merkittävä osuus koko työajasta kaikissa ammattiryhmissä. Tekoäly voi säästää asiakas- ja potilastyössä kirjaamiseen käytettävää työaikaa (keskimäärin 3 tuntia 14 min / päivä tai 25–30 % työajasta), jolloin ammattilaiselta vapautuu aikaa vuorovaikutukseen asiakkaan kanssa vastaanotolla. Kun kirjaamiseen käytettävä työaika vähenee, ammattilainen voi käyttää enemmän aikaa asiakas- ja potilastyöhön. Tällöin saadaan toteutettua enemmän asiakas- ja potilastyötä ilman henkilöstön lisäämistä. Yhden hoitoyön ammattilaisen (sairaanhoitaja) palkka on vuodessa noin 50 900 euroa, joten onnistuneella kokeilulla voi olla merkittäviä kustannushyötyjä, kun työaikaa vapautuu välittömään potilastyöhön eikä henkilöstön lisäyksiä mahdollisesti tarvita. Huomioitavaa on, että

mikäli Sitra ei myönnä rahoitusta niin pilotti toteutetaan kokonaan organisaation omilla resursseilla, joten haettavalla rahoituksella on pelkästään hyötyjä, mikäli se myönnetään.

Kirjaamisen kuormittavuus on yksi keskeinen työhyvinvoinnin heikkenemisen ja poissaolojen taustatekijä. Koska tekoälyavusteisella kirjaamistyökalulla voidaan vähentää kirjaamiseen käytettyä aikaa se vähentää kognitiivista rasitusta, helpottaa asiakastyöhön keskittymistä ja voi näin ollen pienentää työn kuormittavuudesta johtuvia poissaoloja.

Tekoäly voi parantaa kirjausten yhdenmukaisuutta ja ajantasaisuutta, jolloin virheiden määrä ja niiden korjaamiseen kuluva työaika vähenee ja kirjausten laatu paranee.

Hanke linkittyy seuraaviin hyvinvointialueen strategiaan tavoitteisiin

- Toimintamme lähtökohtana on ennaltaehkäisy sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen yhteistyössä asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.
- Monikanavainen palveluverkkomme vastaa väestön palvelutarvetta.
- Palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja oikea-aikaisuus paranevat.
- Toimintamme on tuloksellista, laadukasta ja kustannusvaikuttavaa.
- Toimintamme on pitkäjänteistä, tulevaisuuteen katsovaa ja päätöksenteko lapsen edun mukaista.